

Comentariul poeziei Epigonii scrisa de Mihai Eminescu - a doua parte

Prin elogiul direct al predecesorilor, "varstele" simbolice ale poeziei se dispun pe linia ratarii intelegerii atotcuprinzatoare a universului, pierderii sacralitatii, "naivitatii", puritatii, potentelor magice ale cuvintului, visului creator.

Sir de nume, caracterizari memorabile. Uneori nepotrivite, uneori neintemeiate (Cichindeal nu poate fi "gura de aur", caci e autor de fabule; profesia lui e cinismul; Mumulean si "glasul [lui] cu durere" sunt incompatibilitati -caci el a fost satiric).

In general, Eminescu a lucrat aici prin raportare la opere inconfundabile ale autorilor in discutie (Primavara amorului de Iancu Vacarescu, Trago-dia... lui Beldiman, Armonii intime de Sihleanu, Fabule de Donici, O sezatoare la tara de Pann, Biblicele lui Heliade Radulescu, Clacasul lui Bolliac, Marsul si Ruinurile Targovistii de Carlova, Anul 1840 de Alexandrescu, O fata tanara pe patul mortii de Bolintineanu, Un rasunet de A. Muresanu, schite si nuvele de Negruzzi, Doine, insir 'te, margarite, Margaritarele, Suvenire, Vis de poet, Dridri, Altarul Manastirii Putna de Alecsandri).

Elogiul fara rezerve al acestor scriitori de talie diferita are o singura motivatie - aceea pe care Eminescu insusi o expunea in scrisoarea care a insotit poemul destinat publicarii: "Daca in Epigonii veti vedea laude pentru poeti ca Bolliac, Muresan, Eliade, acelea nu sunt pentru meritul intern al lucrarilor lor, ci numai pentru ca intr-adevar te misca acea naivitate sincera, neconstiuta cu care lucrau ei. Noi, cesti mai noi... suntem trezi de suflarea secolului si de aceea avem atata cauza de-a ne descuraja... Poate ca Epigonii sa fie rau scrisa. Ideea fundamentala e comparatiunea dintre lucrarea increzuta si naiva a predecesorilor nostri si lucrarea noastra trezita, dar rece..." Evocarile respecta, in mare masura, un tipar: apozitia se adauga, ca o emblema, numelui. Uneori, in aceasta "eticheta" e o aluzie (la opera, la o trasatura definitorie). Dar esential ramane faptul ca "formula" e memorabila si, in felul acesta, are aceeasi rezonanta ca numele. Valori metaforice, epitete rasunatoare, asociatii inconfundabile de termeni. Calinescu vedea aceasta parte prozaica, salvata, in mare masura, de originalitatea stilistica, de inventivitatea in construirea metaforei.